

Finansdepartementet

Postboks 8008 – Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 11/11 Vår ref.: OB/HKB

Oslo 3.mai 2011

Høringsuttalelse – Finanskriseutvalgets utredning (NOU 2011:1)

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev 20.02.2011. Hovedsynspunktene fra en samlet finansnæring til de mange punkter og forslag i utredningen tilkjenngis i FNOs uttalelse. *Sparebankforeningen gir sin fulle støtte til denne.*

Sparebankforeningen ønsker imidlertid å gi uttrykk for en særskilt bekymring for sparebankene når det gjelder utvalgets forslag om utredning av aktivitetsskatt for norske banker og spørsmålet om førtidig implementering av de skjerpede soliditets- og likviditetskrav, jf FNOs brev hhv pkt 3.1 og 3.2.

Norsk finansnæring er variert, med en rekke ulike institusjoner, både når det gjelder størrelse, produktspekter og organisasjonsform. Sparebanknæringen består av 114 banker som er viktige både med tanke på bredden i finansnæringen og konkurransen i markedet. Den enkelte sparebank spiller en viktig rolle for finansiering av næringsliv og husholdninger i sine respektive virkeområder, der lokalkunnskap veier tungt for gode beslutninger og service tilpasset kundenes behov. Selv om sparebankene er små nasjonalt, har de ofte høye markedsandeler i sine lokale markeder. Sparebankene representerer derfor stabilitet, noe som ikke minst er viktig under finansiell uro. Dette observerte vi under finanskrisen da enkelte utenlandske aktører reduserte sin virksomhet i Norge.

Norske sparebanker er godt kapitaliserte og ligger også solid an til å oppfylle de nye og skjerpede kapital- og likviditetskravene. Likevel vil den overoppfyllelse av minstekravene ("buffere") som har kjennetegnet sparebankene, bli redusert. Vi vil i denne sammenheng understreke sterkt at det store flertall av sparebanker baserer sin egenkapitaloppbygging utelukkende på det overskudd som genereres over driften, uten muligheter for å hente egenkapital i kapitalmarkedet. Dette vil begrense sparebankenes økonomiske og markedsmessige handlingsrom fremover.

Nye internasjonale kapital- og likviditetskrav vil innebære utfordringer for mindre og mellomstore banker fordi reguleringen samlet sett blir vesentlig mer kompleks. Disse nye kravene vil alene kunne gi konsekvenser for sparebankstrukturen. Det er rimelig å anta at de negative følger av denne regelverkskompleksitet vil bli større jo raskere kravene innføres. Det tilsier at norske myndigheter bør være varsomme med tidligere gjennomføring av de nye kravene enn det som følger av det som EU vedtar.

Innføring av tiltak utover det som det så langt er oppnådd internasjonal enighet om, som for eksempel en aktivitetsskatt som foreslått, vil forsterke disse effektene kraftig. For sparebankene vil en slik ekstraskatt gå på bekostning av nødvendig oppbygging av kapital og likviditet, og vil derfor måtte medføre mindre aktivitet/tjenestetilbud. Det vil i første rekke kunne gå utover vekst og næringsutvikling i distrikts-Norge. En aktivitetsskatt vil således kunne bidra til å redusere mangfoldet på sparebanksiden, med ytterligere sentralisering som følge i mange distrikter.

Sparebankene er betydelige skattytere, og har gjennomgående betalt litt over 2 milliarder kroner i skatt de siste årene. Siden 2005 har sparebankene bidratt med vel 12 milliarder i rene skattekroneer til samfunnet. I mange kommuner er den lokale sparebanken største skattyter.

Sparebanker med tilstrekkelig overskudd bidrar som kjent hvert år også med betydelige midler til fremme av et bredt spekter av kulturelle og sosiale formål og aktiviteter innenfor sine lokalsamfunn. Dette skjer dels direkte fra banken, dels gjennom dens gavefond, og i de senere år også via et økende antall sparebankstiftelser. Gavebeløpene i årene 2007 - 2009 utgjorde i sum 1,8 milliarder kroner. Både de nye internasjonale kapital- og likviditetskravene og en eventuell ny aktivitetsskatt vil redusere det overskudd som ligger til grunn for gavetildelingene, og således begrense denne samfunnsgavnige og tradisjonsrike siden ved sparebankenes virksomhet.

Slik Sparebankforeningen vurderer det vil en aktivitetsskatt legge ekstra byrder på bankene i en tid da også de generelle kapital- og likviditetskravene heves. Vi er redd for at summen av nye krav blir relativt sett tyngst for de mindre bankene. Sparebankforeningen ønsker derfor, på vegne av landets 114 sparebanker, å understreke betydningen av at det gjennomføres dyptgripende konsekvensanalyser generelt for finansnæringen, men også spesifikt for sparebanksektoren, før det eventuelt vedtas å gjennomføre førtidig skjerpede soliditets- og likviditetskrav i Norge og/eller besluttes at en aktivitetsskatt for finansinstitusjonene skal utredes.

Med vennlig hilsen
Sparebankforeningen i Norge

Stein Hannevik
Styreleder